

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 20.

SPANYOL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE**COMPRESIÓN LECTORA****Részletes útmutató****I.**

0.	comercio	X	disposición	9.	expertos	12.	manifiesto
6.	comportamiento	X	es	2.	Internet	10.	mensajes
8.	consumidores	4.	está	1.	invade	11.	pedido
5.	contribuyendo	X	estantería	7.	jóvenes	3.	se mezclan

II.

0.	13.	14.	15.	16.	17.
D	A	F	C	G	E

III.

0.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
I	A	E	C	G	D	B	H	F

IV.

	VERDAD	FALSO
0) El resultado modesto (el 43º puesto) de los españoles es el mejor en la historia de las Olimpiadas.	☒	☐
26) Al lado de tener más gente practicando las matemáticas habría que cambiar la negativa opinión pública frente a esta materia – según dice el profesor Adolfo Quirós.	☒	☐
27) Los chinos son muchos y así fácilmente obtienen buenos resultados.	☐	☒
28) Los resultados buenos de los países de Este se explican con la valoración de las matemáticas.	☒	☐
29) El mayor problema de los estudiantes españoles está en la falta del estudio, afirma uno de los competidores, Diego Izquierdo.	☐	☒
30) En la preparación de los participantes España debería seguir a los chinos.	☐	☒

NYELVHELYESSÉG
COMPETENCIA LINGÜÍSTICA

Általános útmutató

1. A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető: variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

Részletes útmutató**I.**

0.	atletas
1.	deportistas
2.	distintos, diversos, diferentes
3.	colores
4.	cuerpo
5.	baloncesto
6.	esgrima
7.	natación

II.

0.	a
8.	c
9.	c
10.	b
11.	a
12.	d
13.	d
14.	a
15.	a
16.	b
17.	d
18.	b
19.	c

III.

0.	hacia
20.	la/le
21.	tenía
22.	le
23.	contestara/contestase
24.	se dirigía
25.	a ella
26.	había
27.	se encontraba

IV.

0.	a
28.	del / países del
29.	decidió
30.	a
31.	primeras/muchas/algunas/pocas
32.	pusiera/pusiese
33.	hay/tenemos
34.	Cuánta
35.	mañana
36.	tomaba
37.	lo

NYELVHELYESSÉG

Átszámítási táblázat

Dolgozatpont	Vizsgapont
37	30
36	29
35	28
34	28
33	27
32	26
31	25
30	24
29	24
28	23
27	22
26	21
25	20
24	19
23	19
22	18
21	17
20	16
19	15
18	15
17	14
16	13
15	12
14	11
13	11
12	10
11	9
10	8
9	7
8	6
7	6
6	5
5	4
4	3
3	2
2	2
1	1

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

COMPRESIÓN AUDITIVA

Általános útmutató

1. Jegyzetek készítésénél az olyan nyelvi hibát, amely a megértést nem akadályozza, nem kell hibának tekinteni (pl. helyesírás, nyelvtani hiba).
2. Minden tartalmilag megfelelő válasz elfogadható. (A nyelvi vagy helyesírási hibákat nem kell figyelembe venni, amennyiben a válasz érthető.)

Részletes útmutató

I.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
c	c	b	a	d	c	d	b	a

0. ¿Qué es el zapallo?
c.) Eso aquí se llama calabaza.
1. ¿Al principio Edward Sanjinés podía comprar con facilidad los productos de su tierra natal, Bolivia?
c.) Sólo conocía una tienda y tenía que desplazarse hasta allí, si le apetecía algo.
2. ¿Intenta satisfacer el comercio la creciente demanda?
b.) El ejemplo de Mercamadrid habla por sí sólo. La demanda de yuca se triplicó para el año 2007.
3. ¿Qué opinan los nutricionistas sobre el cambio existente en las diferentes cocinas?
a.) Los productos que ahora parecen ser exóticos pueden pasar a ser parte habitual de la cocina, como sucedió por ejemplo con la patata o el tomate.
4. ¿Desde dónde llegó a España Carmen Ciobanu y cuál es su profesión?
d.) De Rumanía y es enfermera.
5. ¿En qué medida influyó el crecimiento del número de determinadas naciones en la existencia de un mayor surtido?
c.) En determinados sitios, donde por ejemplo hay un núcleo rumano importante, es fácil encontrar casi cualquier alimento del país que busques.
6. ¿Cómo es la política comercial de la cadena de hipermercados Alcampo?
d.) Primero se hace un estudio de cuál es la población inmigrante de la zona de influencia del centro y qué alimentos pueden demandar.

7. ¿Cómo soluciona sus problemas culinarios Xiaoli Ma si no encuentra ingredientes adecuados procedentes de China?
- b.)** Desde que vive en Bilbao, hace año y medio, muchas veces prepara platos típicos vascos.
8. ¿Quiénes demandan nuevos productos, procedentes de diferentes países, en las tiendas?
- a.)** La demanda de nuevos productos en los supermercados se hace también por parte del consumidor español, que ha introducido en su dieta algunos de estos nuevos productos.

II.

Año	Número o porcentaje de turistas argentinos	Gasto medio por persona y por día
El año pasado / 2008	0. Más de la mitad / el 50 % / 1.281.000-1.282.000 (1.281.528)	10. 61-62 (61,72) dólares
10 años atrás	9. el 65-66% (el 65,18 %)	
1997.		12. 33-34 (33,18) dólares
2000.		15. 45-46 (45,5) dólares
14. Año récord en cuanto al número de turistas argentinos: 2001	16. el 69-70 (el 69,20) %	
2006.		13. 51-52 (51,4) dólares
2007.	11. 1.815.000-1.816.000 (1.815.281)	

III.

	VERDAD	FALSO
0) La nueva Miss Universo es venezolana.	☒	☐
17) La joven de 22 años ganó el 13 de julio de 2008 la corona, valorada en más de 120.000 libras esterlinas.	☐	☒
18) La reina de belleza, de 1,76 metros y tez morena, con ojos verdes, aseguró que ya estaba asimilando que era ella quien había ganado el concurso.	☐	☒
19) Indicó además que tras ser coronada enseguida habló con sus padres, que no pudieron estar presentes, y que encontró en su casa una gran fiesta por su triunfo.	☒	☐
20) Uno de sus platos favoritos son las arepas.	☒	☐
21) El pabellón que es la comida criolla de Venezuela, y le hace mucha falta, consta de maíz, carne asada y plátano fresco.	☐	☒
22) Una de las tareas de Miss Universo es participar en la campaña en pro de prevenir el sida.	☒	☐
23) Quiere utilizar también su posición para acabar con la violencia que sufren tantos países.	☒	☐
24) Dayana Mendoza aseguró que debería ser público si alguien se sometiera a alguna intervención de cirugía estética.	☐	☒

A hangfelvétel szövege

Buenos días. A continuación va a escuchar los ejercicios de comprensión auditiva. El examen se compone de tres partes. Los ejercicios que pertenecen a los textos se encuentran en el cuaderno de ejercicios. Va a escuchar dos veces cada texto.

Cada tarea empieza y termina con música. Después de la música tiene 30 segundos para leer su tarea y después escuchará el texto. Cuando el texto termine tiene 30 segundos más para revisar sus respuestas y luego podrá escucharlo por segunda vez. En la segunda audición si la tarea exige tomar más notas se harán pausas de 10 segundos. Después de la segunda audición tiene un minuto más para trabajar.

I. *Lea con atención el ejercicio. Escuche el siguiente texto y elija la respuesta más adecuada entre las que le ofrece el ejercicio. Va a escuchar dos veces el texto sobre la fusión de la cocina internacional en España. Debe marcar con un círculo la respuesta más adecuada. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

La cocina internacional se fusiona en España

“¿Zapallo? ¿Qué es el zapallo? Eso aquí se llama calabaza”. En su primer día de trabajo en España, tras el mostrador de una frutería, Edward Sanjinés iba de sorpresa en sorpresa. Los productos no sólo no se llamaban igual, sino que no eran los mismos que solía comprar en su Bolivia natal. Ni rastro de chuños negros, maíz blanco, o batatas. Poca yuca, algo de ají y quizás alguna que otra papaya –“pero mucho menos dulce” que la que probaba en La Paz-.

“Al principio sólo conocía una tienda con productos típicos de mi tierra. Y tenía que desplazarme hasta allí cada vez que me apetecía algo”, explica. “Las cosas son muy diferentes ahora. Sigues sin encontrar algunos, pero ya se pueden comprar productos latinos hasta en algunas tiendas de barrio”.

El mercado está cambiando y los datos hablan por sí mismos. En Mercamadrid, por poner un ejemplo, se vendieron 878.466 kilos de yuca en 2007, una cantidad que casi triplica la de 2003.

Los nutricionistas recuerdan que este fenómeno no es algo reciente y que, en realidad, la gastronomía ha ido cambiando a lo largo de los siglos. “Productos que hoy nos parecen exóticos podrán ser pronto ingredientes habituales de la dieta española, tal como ha sucedido históricamente con alimentos como la patata o el tomate”.

Carmen Ciobanu, que llegó a Madrid desde Bucarest (Rumanía) – hace más de ocho años, también ha notado un cambio importante en el mercado español.

“En mis primeros meses aquí apenas encontraba nada y ahora hay hasta platos precocinados”, comenta Carmen quien también reconoce la disponibilidad de los productos depende mucho de la zona en que vivas. “En sitios como Coslada o Alcalá de Henares, donde hay un núcleo rumano importante, es fácil encontrar casi cualquier alimento del país que busques. Si te mueves de localidad, la cosa cambia”, afirma esta enfermera de profesión.

Fuentes de la cadena de hipermercados Alcampo aclaran por qué no todas las tiendas ofrecen en sus lineales exactamente los mismos productos. “Primero se hace un estudio de cuál es la población inmigrante de la zona de influencia del centro y qué alimentos pueden demandar”, explican.

De esto sabe mucho Xiaoli Ma, que lleva en Bilbao algo más de año y medio y se las ve y se las desea para encontrar verduras y frutas frescas procedentes de China. También le resulta difícil dar con setas secas y jengibre, pero un par de pequeñas tiendas regentadas por compatriotas le dan de vez en cuando una sorpresa.

Y “cuando no hay suerte, se cambia a la cocina occidental y disfruta especialmente del jamón y el chorizo a la sidra Pero no son sólo los inmigrantes quienes han adaptado sus costumbres en la mesa abrazando nuevos platos. Según los expertos, también los españoles están empezando a probar los distintos aromas y sabores que llegan de fuera.

“La demanda de nuevos productos en los supermercados no es sólo por parte de la población inmigrante, sino también del consumidor español, que ha introducido en su dieta algunos de estos nuevos productos”, señalan desde Alcampo.

(el mundo.es salud - 20/07/2008)

II. *Escuche con atención el informe sobre el turismo que llega a Uruguay y según lo escuchado rellene el cuadro. No es necesario que ponga los datos con exactitud, solamente su valor aproximado. Va a escuchar dos veces el texto. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

Lentamente Uruguay recupera la afluencia de turistas argentinos. Un informe elaborado por el Banco Central del Uruguay recoge datos estadísticos sobre el turismo de los últimos 10 años.

Durante el año pasado, la mitad de los turistas que visitaron Uruguay procedieron de la vecina orilla. La participación de ciudadanos argentinos es superior al 50%. Lentamente, Uruguay está recuperando los niveles de ingresos de turistas de Argentina que tenía 10 años atrás, cuando del total de visitantes los argentinos sumaban el 65,18%.

Los datos del gobierno uruguayo señalan que durante el pasado año llegaron 1.281.528 turistas a Uruguay que estuvieron en promedio una semana en el país y gastaron un promedio de 61,72 dólares por persona y por día de estadía. Mientras que el promedio de turistas de 2007 se situó en 1.815.281.

Sin embargo aquellos turistas de 1997 gastaban 33,18 dólares de promedio por día y por persona, mientras que los turistas que llegan en los últimos años mantienen un incremento sustancial del gasto diario y que en 2006 llegaba a los 51,4 dólares mientras que el año pasado trepó a los 61,72, lo que significa que aunque el número de turistas ha decrecido, el poder adquisitivo de los visitantes en valor dólar se ha incrementado notoriamente en los últimos años.

Hasta el año 2000 el gasto per cápita del turista medio llegaba a los 45,5 dólares diarios, en tanto que, a partir del año siguiente y probablemente como consecuencia de la crisis, y que el mayor turismo era argentino, crisis que también afectó profundamente los ingresos en ese país, descendió hasta los 32,65 dólares diarios por persona en 2003 para iniciar una lenta recuperación en los últimos cuatro años.

Aunque el ingreso per cápita diario aumentó considerablemente en los últimos cuatro años, y pese a la recuperación económica en ambos países, la participación de turistas argentinos en el total del turismo que recibe Uruguay descendió notoriamente. Es cierto, que todavía representa la mitad del total de turistas que ingresan al país, aunque en 2001, la participación argentina en el turismo total uruguayo alcanzó el récord de 69,20% del total.

(Comunidad - 09 de julio de 2008)

III. *Escuche la información sobre la nueva Miss Universo de 2008, y marque con una cruz si lo escrito es verdadero o falso. Va a oír dos veces la información. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

Miss Universo, orgullosa del triunfo de la mujer latina en el mundo

La nueva Miss Universo, la venezolana Dayana Mendoza, dijo hoy en una entrevista con Efe que está deseosa de mostrar al mundo el poder de la mujer latina durante el año de reinado que le espera, para el cual dice estar lista.

La joven de 22 años ganó el 13 de julio de 2008 la corona, valorada en más de 120.000 dólares, y hecha especialmente para la triunfadora en Vietnam, donde se celebró el concurso. La reina de belleza, de 1,76 metros y tez morena, con ojos verdes, aseguró que aún está asimilando que fue ella quien ganó el concurso.

Indicó además que tras ser coronada habló de inmediato con sus padres, que no pudieron acompañarla en el viaje, y que encontró en su casa una gran algarabía por su triunfo, pero tendrá que esperar hasta septiembre para encontrarse con su familia, cuando viajará por primera vez a su país como Miss Universo. Aseguró que tan pronto esté allá quiere comer nuevamente las arepas que tanto le gustan, así como la comida que prepara su madre, que ya extraña. “Aunque los puedo conseguir en Nueva York, extraño los plátanos fritos que hace mi mamá. También el pabellón, que es la comida criolla de Venezuela, me hace mucha falta (arroz, frijoles negros, carne machada y plátano frito), pero cuando es la comida de la mamá, siempre es distinta”, señaló. “Y las arepas, hay un puesto en Caracas donde me encanta ir a comerlas”, dijo con nostalgia, pero acto seguido sonrió al señalar que “pronto” volverá a estar ahí.

Un compromiso de la franquicia de Miss Universo ha sido llevar el mensaje de la prevención contra el sida, un tema que también forma parte de la agenda de Mendoza, quien a los 15 años comenzó la carrera de modelo. “Estamos trabajando para hacerle conocer a la gente lo que significa el VIH (Virus de Inmunodeficiencia Humana). Ese será parte de nuestro trabajo, además de viajar por el mundo y representar a la mujer latina”, afirmó.

Manifestó también su deseo de abogar, desde su posición, para acabar con la violencia que sufren muchos países. “Lo que pasa en un país afecta a los otros y creo que nos debemos de dar cuenta de que no nos podemos cambiar de país ni de planeta. Entonces, hay que poner un poquito de grano de arena de cada uno y entender que la violencia no es la solución para ningún problema”, comentó. “La violencia -agregó- es la solución para los que no tienen la razón”.

Mendoza no quiso confirmar si se ha sometido a operaciones de cirugía estética porque “es como preguntarle a una mujer la edad” y aseguró que es una decisión personal. “El problema comienza cuando te haces una cirugía para parecerle a alguien”, argumentó la reina de belleza.

(ABC.es: gente-ocio - 22 de julio de 2008)

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE*Átszámítási táblázat*

Dolgozatpont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	28
21	26
20	25
19	24
18	23
17	21
16	20
15	19
14	18
13	16
12	15
11	14
10	13
9	11
8	10
7	9
6	8
5	6
4	5
3	4
2	3
1	1

EXPRESIÓN ESCRITA

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írás feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveghelyzet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom, szövegalkotás	5 pont
Formai jegyek és hangnem	3 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	13 pont

2. Ha a dolgozat valamelyik szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom, szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat,
- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a Nyelvhelyesség szempontnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyinak és a közlési szándéknak.

E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó variációk számítanak helyesnek. Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor a formai jegyek nem megfelelőek (0 pont).

Nyelvhelyesség

E szempont összefoglalja a szókincs, kifejezésmód, nyelvtan és a helyesírás követelményeit.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos),
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újra-olvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értene meg a mondanivalót.

Az ismétlődő nyelvi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Javítási jelrendszer

Tartalom, szövegalkotás

E szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- Dátum = D,
- Megszólítás = M,
- Köszönés = K,
- Aláírás = A.

A teljesítés minőségét mutató jelek:

- K (nagybetű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √A (hiányjel és nagybetű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
- A (aláhúzott nagybetű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Nyelvhelyesség

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

ÉL = megértést zavaró lexikai hiba,

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = megértést zavaró nyelvtani hiba,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

_____ (aláhúzás) = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

—→ (nyíl) = szórendi hiba,

_____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)

Tartalom, szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.</p> <p>A formai tagolás megfelelő.</p> <p>Elérte a megadott szövegmennyiséget (120-150 szó).</p>	<p>A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a negyediket pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Legalább 90 szó a szöveg hossza.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és még legalább egy irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p> <p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és nem tárgyalta a többi szempontot.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlyomórészt izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>Az alkotott szöveg hossza nem haladja meg az 50 szót.</p>

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyinak.</p> <p>Van helyes megszólítás, dátum, elköszönés és aláírás.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyinak.</p> <p>Van helyes megszólítás és aláírás. A dátum és az elköszönés hibás vagy hiányzik.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyinak.</p> <p>Hiányzik vagy nem helyes a megszólítás és/vagy az aláírás.</p> <p>vagy: A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.</p>

Nyelvhelyesség

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi.</p> <p>Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.</p> <p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.</p> <p>A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés.</p> <p>A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.</p> <p>A vizsgázó alig törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben számos, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	4 pont
Szövegalkotás	3 pont
Szókincs, kifejezőmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	17 pont

2. Ha a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában, s megfelelő mélységben kell tárgyalnia azokat. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentésszintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szó szerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szó szerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különböző névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A formailag nem megfelelően tagolt szövegeket alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „traer“ ige helyett a „llevar“ igét), ezt a hibát csak a Szókincs, kifejezőmód szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ (pl. ir en), ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Javítási jelrendszer

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

ÉL = megértést zavaró lexikai hiba.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
ÉG = megértést zavaró nyelvtani hiba,
H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

- _____ (aláhúzás) = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,
√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,
——→ (nyíl) = szórendi hiba,
_____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (2. feladat)

Tartalom

4 pont	3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szemponthoz fogalmazott meg gondolatot. Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét. Elérte a megadott szövegmennyiséget (200-250 szó).	A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki. A negyedik szempontot csak részben vagy egyáltalán nem tárgyalta. A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét. Az alkotott szöveg hossza legalább 170 szó.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen vagy négy, illetve három irányító szempontot tárgyalt részben. A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen, vagy csak két irányító szempontot tárgyalt részben. A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét. Az alkotott szöveg hossza nem haladja meg a 100 szót.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.